

BPV-opdracht IBS Producteren (onderdeel Afzet producten)

1. Nota afrekening eindproduct

resultaat	Je hebt op een praktijkbedrijf (bij voorkeur bpv-bedrijf; evt. (na overleg) thuis) een nota voor de afrekening van het eindproduct bestudeerd en er een verslagje over gemaakt. Dit kan zijn een nota voor de afrekening van melk, van slachtzeugen, biggen of vleesvarkens, van eieren of slachtkuikens.
vooraf	
werktijd	op bedrijf: 1 uur; uitwerking: 1 uur
belang	Om straks het saldo te kunnen berekenen moet je uiteraard eerst de opbrengst op de juiste manier kunnen aflezen: - met/zonder toeslagen/kortingen , - incl./excl. BTW , e.d. !

1. Bespreek op het bpv-bedrijf een nota voor de afrekening van een eindproduct. Zorg dat je zo'n afrekening begrijpt en op de juiste wijze kunt interpreteren. Misschien mag je een kopie van de (al of niet gedeeltelijk onleesbaar gemaakte) nota bij je verslag toevoegen of meenemen naar school. Het is niet verplicht.
2. Maak een kort verslag over de bestudeerde nota en beschrijf:
 - naam / adres van het bpv-bedrijf
 - type bedrijf (heel kort)
 - op welke datum je de opdracht gemaakt hebt
 - wie voor wat de nota/afrekening gestuurd heeft (bijv. "Campina voor afrekening melk").
 - over welke periode (data) de nota/afrekening betrekking heeft
 - de basis van het factuurbedrag wordt bepaald door bijv. aantal dieren (of kg) x prijs; daarnaast zal er sprake zijn van toeslagen;
welke toeslagen worden genoemd; waarvan zijn die afhankelijk?
 - van welke inhoudingen is er sprake;
voor welk doel zijn die?
 - op het einde zal er nog BTW geheven worden; doet men mee aan de zgn. "landbouwregeling"?; waarom wel/niet ?
3. Lever verslag + evaluatieformulier (pagina 15-16) in op de datum, zoals die in de planning staat:

BPV-opdracht IBS Produceren (onderdeel Afzet producten)

2.

Financiële kengetallen

resultaat	Je hebt voor je bpv-bedrijf bestudeerd op welke wijze men gebruik maakt van financiële kengetallen, afgeleid van het saldo
vooraf	
werktijd	- op bpv-bedrijf: 1 uur; uitwerking: 1 uur
belang	<p>Theoretisch lesstof gaat pas leven als je ziet hoe men daar in de praktijk mee omgaat.</p> <p>Op school wordt behandeld op welke wijze economische kengetallen zoals bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none">- saldo/dier (koe, zeug, vleesvarken of hen),- voerkosten per eenheid product (kg melk, vlees, big, ei) berekend worden. <p>In deze opdracht ga je voor je stagebedrijf onderzoeken:</p> <ul style="list-style-type: none">- of dergelijke kengetallen ook beschikbaar zijn,- met welk systeem die kengetallen berekend worden,- hoe men daar in de praktijk mee om gaat. <p>De diepgang die je aan deze opdracht kunt geven is zeer sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van gegevens. Bovendien ben je volledig afhankelijk van wat de stagebieder jou kan en wil vertellen of laten zien. Het betreft immers privacygevoelige informatie. Het is volledig aan de stagebieder om te bepalen tot hoe ver hij/zij inzicht wil geven in economische details. Je moet dat ook ten alle tijden respecteren. Het is aan jou om daar verstandig mee om te gaan. Laat je bpv-opleider deze opdracht dan ook zelf lezen !!</p> <p>Let wel, dat nergens naar de WAARDE van kengetallen wordt gevraagd, maar HOE MEN ZE GEBRUIKT.</p>

1. Voer met je bpv-opleider een gesprek over de hierna genoemde onderwerpen (volgende pagina).
2. Maak hierover een verslag van maximaal 3 A4-tjes (in lettertype Arial 11). Maar begin wel op de eerste pagina met :
 - een titel (bijvoorbeeld "Economische kengetallen voor mijn BPV-bedrijf)
 - je naam
 - een korte typering van je BPV-bedrijf (in maximaal 5 – 10 regels).En daarna komt de uitwerking van de genoemde onderwerpen.
3. Laat het verslag door je stagebieder lezen voor akkoord. En laat je uitwerking beoordelen door je bpv-begeleider d.m.v. het formulier, wat op het einde verstrekt is. Lever je verslag, aangevuld met het evaluatieformulier in op de datum.

Onderwerpen voor gesprek / verslag:

1. De berekening van het saldo (totaal of per dier) is best veel werk. Als je eenmaal weet hoé het berekend wordt, kun je het berekenen ook laten doen, bijvoorbeeld door een management- of administratieprogramma. Ook de meeste (fiscale) boekhoudbureaus berekenen financiële kengetallen.
 - Welke financiële kengetallen, die betrekking hebben op iets met saldo en/of voerkosten zijn op je BPV-bedrijf beschikbaar?
 - Door wie worden ze berekend?
 - Met welk systeem?
2. Elk kengetal geeft inzicht op een bepaald deel van het bedrijf.
 - Welke van de hiervoor genoemde kengetallen zijn voor je BPV-opleider het belangrijkste?
 - Voor welk doel gebruikt hij die informatie?
3. Om voor een bepaald jaar de opbrengsten en kosten te kunnen berekenen, moet je o.a. ook de aanwas veestapel weten. Dat is verschil tussen waarde eindbalans en beginbalans. Ook voor berekening kosten heb je balansen nodig.
Hoe belangrijk vindt de BPV-opleider het om die waardes "nauwkeurig" vast te stellen?
Of gebeurt het een beetje met de "natte vinger" ?
4. Om te kunnen beoordelen of een kengetal op niveau ligt, vergelijk je het met gemiddeldes van andere bedrijven.
Die "andere bedrijven" kunnen zijn:
 - alle bedrijven in Nederland,
 - de ... % beste bedrijven,
 - bedrijven met een bepaald systeem (weidegang) of van een bepaalde grootte,Bespreek met je bpv-opleider met wat voor soort groep hij zijn resultaten vergelijkt.
Noem ook de motieven / argumenten, die hij daarbij gebruikt,
5. Bespreek met je BPV-opleider of hij tevreden is over de hoogte van het saldo (per dier of per eenheid product (kg melk, big, enz.).
Probeer samen met de BPV-opleider aan te geven wat de belangrijkste redenen/oorzaken zijn van verschillen tussen zijn/haar cijfers en zijn/haar vergelijkingsgroep.
6. Het saldo kun je proberen te verhogen door de toegerekende kosten te verlagen. Welke kostensoort is komend jaar het "speerpunt" om die zoveel mogelijk te verlagen (of zeker niet hoger te laten worden)? Vermeld ook de argumenten.
7. (Deze vraag mag vrijblijvend uitgewerkt worden; achterliggende theorie komt volgend schooljaar pas aan bod)
Een van de belangrijkste (vaste) kosten zijn huisvestingskosten, machines en dergelijke. Allemaal onderdelen waarop het begrip afschrijvingskosten van toepassing is
 - Bespreek hoe op je stagebedrijf die afschrijvingskosten tot stand komen: d.m.v. een % van de aanschafwaarde en/of d.m.v. een % van de boekwaarde.
 - Of is dat per situatie verschillend?
 - Waarvan is dat afhankelijk? Let op: het gaat om het hoe en waarom, niet om bedragen.

BPV-opdracht IBS Produceren (onderdeel Afzet producten)

3. Invoeren gegevens in M.I.S.

resultaat	Je hebt op je bpv-bedrijf de gegevens van <u>afgeleverde eindproducten</u> (melk, vlees, eieren of dieren) in een administratiesysteem (bij voorkeur een Management Informatie Systeem: M.I.S.) ingevoerd.
vooraf	
werktijd	1 – 3 uur, afhankelijk van ervaring
belang	Om kengetallen t.b.v. de bedrijfsvoering te berekenen gebruiken veehouderijbedrijven bijna allemaal een Management Informatie Systeem (M.I.S.). Uiteraard moet jij gegevens m.b.t. een <u>aflevering</u> op de juiste wijze in het systeem kunnen invoeren.

do

1. Vraag je bpv-opleider of je, al dan niet onder begeleiding, de gegevens van een aflevering (van een eindproduct) mag invoeren in het op het bedrijf in gebruik zijnde administratie systeem (bij voorkeur het M.I.S.)
2. Beschrijf in een kort verslagje
 - op welke dag je dit gedaan hebt
 - voor welke aflevering je de gegevens ingevoerd hebt
 - welke gegevens je daarvoor moest invoeren
 - je ervaring (= hoe het ging) m.b.t. het invoeren
3. Voor het geval er op je bpv-bedrijf geen gebruik gemaakt wordt, van een M.I.S., beschrijf dan op welke wijze men gegevens t.b.v. de bedrijfsvoering registreert
4. Lever dit verslagje op de afgesproken datum in.

BPV-opdracht IBS Producteren (onderdeel Afzet producten)

4.

Productie gegevens t.b.v. de bedrijfsvoering

resultaat	Je hebt voor een veehouderijbedrijf vastgesteld op welke wijze de afzet (en andere aspecten van de bedrijfsvoering) administratie georganiseerd is.
vooraf	
werktijd	2 uur
belang	Om de afzet van je eindproduct goed te plannen en te registreren gebruiken de meeste veehouderijbedrijven een MIS (Management Informatie Systeem). D.m.v. vorige bpv-opdracht heb je met het invoeren van gegevens e.d. geoefend. Door deze opdracht ga jij je meer verdiepen in de overzichten en analyses, die door dergelijke programma's opgemaakt kunnen worden. M.a.w.: welke productie gegevens gebruikt men t.b.v. het optimaliseren van de bedrijfsvoering.

1. Verzamel op je bpv-bedrijf de gegevens, zoals die op de BIJLAGEN op volgende pagina's gevraagd worden.
De eerste bijlage is voor rundveehouderij, de tweede voor varkenshouderij.
Je mag deze opdracht ook voor een andere sector uitvoeren, maar dan moet je wel zelf de opdracht "vertalen" naar je eigen sector.
2. Verwerk de verzamelde gegevens in een verslagje.
Beschrijf daarin ook je ervaringen in het werken met zo'n managementprogramma.
3. Lever dit verslagje op de afgesproken datum in . Noteer die datum hieronder.

"Productiegegevens t.b.v. de bedrijfsvoering" op een *rundveehouderij*bedrijf

Oriëntatie:

Tijdens de BPV ga je je verdiepen in de gegevens, die een veehouderijbedrijf ter beschikking staan om de bedrijfsvoering zoveel mogelijk te optimaliseren. In feite komt dat neer op het "Afzetten van producten".

Verwerk onderstaande punten tot een doorlopend verhaal. Het moet dus geen opsomming van antwoorden op gestelde vragen worden. Probeer diepgang aan te brengen.

Denk steeds aan de 5 W's: Wie, Wat, Waarom, Wanneer en Waar

1. Kwaliteitsonderzoek melk

- Noteer in een tabel volgens onderstaand model de gegevens van het kwaliteitsonderzoek van de melk over een periode van een (kalender of quotum)jaar. Met "max." en "min." wordt bedoeld hoe hoog of laag betreffende kenmerk als **uiterste** is geweest. Met streefwaardes wordt bedoeld: wat is volgens de veehouder een ideale waarde voor 'n kenmerk (op zijn bedrijf)?

<i>Kwaliteitskenmerken van de tankmelk over de periode van ... t/m</i>					
Kenmerk	Gemidd.	Max.	Min.	Streefw.	Aantal keer / jaar
Celgetal					
Kiemgetal					
enz.					

- Hoe stelt de veehouder voor zichzelf de streefwaardes vast?
- Welke kenmerken wijken duidelijk af van de streefwaarde (norm). Bespreek met de veehouder de mogelijke oorzaken of verklaringen.
- Noteer welke kenmerken afgelopen jaar van belang zijn geweest om de bedrijfsvoering bij te sturen of aan te passen. Op welke wijze is dat gebeurd?

1. Werklijsten

Elk bedrijf heeft zo zijn eigen manier m.b.t. het make van overzichten (voor verplaatsen van dieren of het uitvoeren van handelingen of voor het noteren van allerlei gegevens. Beschrijf voor je leerbedrijf welke werk- en/of attentielijsten voor deze doelen gebruikt worden. Of andere hulpmiddelen.

3. Saldobegroting

Met behulp van een managementprogramma ben je in staat de hele bedrijfsvoering t.a.v. insemineren, afkalven, enz. bij te houden. Het programma biedt echter nog veel meer mogelijkheden, zoals **saldoberekening**. Bespreek met de praktijkopleider op welke wijze hij van deze mogelijkheid gebruik maakt. Geef korte toelichting.

"Productiegegevens t.b.v. de bedrijfsvoering" op een *varkenshouderij*bedrijf

Oriëntatie:

Tijdens de BPV ga je je verdiepen in de gegevens, die een veehouderijbedrijf ter beschikking staan om de bedrijfsvoering zoveel mogelijk te optimaliseren. In feite komt dat neer op het "Verzorgen van de afzet".

Verwerk onderstaande punten tot een doorlopend verhaal. Het moet dus geen opsomming van antwoorden op gestelde vragen worden. Probeer diepgang aan te brengen.

Denk steeds aan de 5 W's: Wie, Wat, Waarom, Wanneer en Waar

Opdracht:

Praktische elke veehouder maakt gebruik van een managementsysteem. Daaruit komen diverse overzichten beschikbaar. Elke overzicht geeft inzicht in een bepaald facet van de bedrijfsvoering. Bestudeer de hierna genoemde overzichten en analyseer elk overzicht naar de erbij genoemde aandachtspunten. Neem bij voorkeur een kopie in je verslag op (of gebruik het bij je presentatie, indien dit van toepassing is).

1. De zeugenkalender/-planning.

Om een voldoende hoge worpindex te halen, moeten iedere week voldoende zeugen en/of gelten gedekt worden. En er moet regelmaat in zitten. De zeugenplanning geeft daar inzicht in.

Aandachtspunten:

- Hoeveel zeugen zijn er de afgelopen weken gedekt.
Komt dit overeen met de streefwaarde van aantal dekkingen per week, uitgaande van het gewenste aantal aanwezige zeugen, worpindex en afbig % ?
Bereken die streefwaarde.
Verklaar afwijkingen.
- In welke periode wijkt het aantal dekkingen het sterkst af van de streefwaarde?
Op welke periode (data noemen) moet je dan opfokzeugen aankopen, als je de eerste berigheid al dan niet wilt overslaan.
- Hoeveel opfokzeugen zijn de afgelopen 4 weken gedekt. Is dit aantal "statistisch" gezien normaal ? M.a.w. is dit aantal normaal gezien het aantal opfokzeugen, die je per jaar nodig hebt? Klopt dat ook?

2. Werklijsten

Elk bedrijf heeft zo zijn eigen manier m.b.t. het make van overzichten (voor verplaatsen van dieren of het uitvoeren van handelingen of voor het noteren van allerlei gegevens. Beschrijf voor je leerbedrijf welke werk- en/of attentielijsten voor deze doelen gebruiken.

3. Berenkaarten

- Worden er inseminatiegegevens geanalyseerd, bijv. per beer, maand, per persoon?
Denk nog steeds aan de 5 W's.
- Van welke beren draait men resultaten uit? En hoe vaak? Geef ook de redenen voor waarom wel of niet. Op welke gegevens let men dan speciaal?
- Beschrijf een situatie/gebeurtenis uit het verleden, waarover de stagebieder zegt:
"Toch goed, dat er gegevens per beer bijgehouden worden" of iets dergelijks.

